

ÜZENET ELJÖVENDŐ HAZÁMNAK

A sors számomra két hazát adott, egyik nevelt, másik, ha felnövök, ígérte ad majd asszonyt, életet. Tudd meg, hazám, hogy élek és jövök.

Próbáltam élni törvényem szerint: fegyvertelen, de megfizettem érte. Öldöklő harcban, dúlások között, csaták során nem kell a béke.

Bőrömmel védtem pusztá testemet, így eltapostak, ki gondolt velem... békémet védni, hogyha élhetek, nem leszek többé póre fegyvertelen.

A XX. században, amikor a föld lakosainak nagy része századot és évezredet is váltott, ebben a felgyorsult életritmusú világban, amely mozgásban van, szinte természetes dolog lett új hazát választani. Különösen fiataljaink, akik - felfegyverkezve szakmai és nyelvtudással - nagy számban indulnak az idegenbe, ráérezve bátorságukra, erejükre, amivel a semmiből új életformát tudnak teremteni, s készek minden impulzusra. A lényeg az, hogy otthonról kapják meg gyökereiket, hovatartozásukat, és akkor szárnyalhatnak.

Mi annak idején nem cseréltünk sem várost, sem hazát, a határ lépkedett mellettünk, hol erre, hol arra, végül is román állampolgárok lettünk Arany János városában. A magyarság száma nagy volt akkor, úgyhogy természetes volt a gyerekeknek „*A Pál utcai fiúk*”-at olvasni, az Arany János középiskolában végezni. A továbbtanulás lehetősége is megoldható volt, kicsit talán messzebb mentünk a szülői háztól, hogy magyarul tanuljunk. Különben Nagyszalonán nyugodtan, kiegyensúlyozottan lehetett élni, szabad időnk sok kirándulással, a nagyváradí és a kolozsvári színház és opera előadásaival színesítettük rendszeresen.

Családközpontúság volt, a dédikének is helye volt a családban. A generációk egymásnak adták át tudásukat, tapasztalataikat, szokásaikat; közvetítették a nemzeti kultúra értékeit, az anyanyelv megőrzését, formálták a civilizált magatartást, a kulturált időöltést. Ez a recept érvényesült és érvényesülhet ma is a többen lakott magyar területeken.

Aztán a sorsvonalat tovább vitt a parkok városába, Temesvárra, ahol a Székely László városi főépítész tervezte épületek, az ottani kulturális élet varázserővel hatottak rám. Becsületese, igaz, figyelmét mindig a feladatra összpontosító munkatársakra találtam, akikre ma is tisztelettel, szeretettel és köszönettel gondolok.

KISEBBSÉGBEN
MAGYARNAK MARADNI

Temesvár sok nemzetiséget befogadó, a másságra is nyitott város. Itt a magyarság már szórványban van. A 2002. évi adatok szerint a 317 660 lakosból 24 287 a magyar. 2012-ben a www.recensamantromania.ro adatai alapján Temes megye lakossága 650 544 lakos, melyből 33 835 magyar (2002-ben 677 926, melyből 50 556 magyar).

Temesvár lakossága 2012-ben 304 467 lakos, melyből 14 967 magyar. Itt más képlet szerint lehetett a magyar identitást megélni. Az emberek a munkahelyen, a hivatalokban, az utcán, a villamoson, ha a baráti kör vegyes nemzetiségű, ott is az ország nyelvét beszélik. A kisebbségben élőknek tudnia is kell ezt a nyelvet, hogy munkáját, véleményét, a dolgokhoz való hozzáállását tudja ismertetni, megérteni, igazát megvédeni azokkal szemben, akik nem ismerik az ő anyanyelvét. A szórványlétben nagy jelentőségű a közösségi élet megteremtése az anyanyelv a nemzeti identitás megtartása szempontjából. A templom és az iskola mellett lelkes szervezők vezetésével irodalmi estek, teadélutánok, ismeretterjesztő előadások, műsoros bálók rendezésével Temesváron sikerült is ezt létrehozni. Így, a családi harmóniára is alapozva, a Bánát fővárosában meg lehet maradni magyarnak.

Életem következő állomása négy éve Sznagov lett. A tó, az erdő, a madárfütty mellett itt a magyar leltár: a mi családunk, a Nagy Imre emlékére állított obeliszk, rajta a szöveg: „*Az 1956-os forradalom leverését követően itt Sznagovban tartották fogva a szovjet csapatok által elhurcolt Nagy Imre*

miniszterelnököt és sorstársait. Nagy Imrét és társait 1958. június 16-án Budapesten kivégezték. Állította a Román és a magyar '56-os emlékbizottság. 1997.”

Igazi „Arany”-mondás szerint: „*Legnagyobb cél pedig itt e földi létben, Ember lenni mindig, minden körülményben.*”

Az itt lakók befogadtak bennünket. Az egymás megismerésére szánt idővel és szavakkal nem szabad fukarkodni. Így kölcsönösen felismerjük a másik ember értékét, kultúrájának sokszínűségét. Közel lévén Bukaresthez, kellemes találkozások részesei lehetünk a Petőfi Sándor Művelődési Ház, a Református parókia – Calvineum termében rendezett összejöveteleknek az ottani magyar közösség körében. Fontos szerepe van a televíziónak, ahol hat magyar adó közül választhatunk, mely sokszor segít a más nyelven való beszélgetések után. Ugyanígy a magyar újságok, folyóiratok is segítségünkre lehetnek. Az egyik szomszédom Szentpétervárról költözött ide, akivel oroszul és románul beszélünk.

Ma, amikor a világ mozgásban van, idegennek lenni szinte normális állapot. Új helyzetek adódnak, amelyek egyfajta esélyt is adnak, hogy fölfedezzük önmagunkat.

Szalontai és temesvári hovatartozásom, identitásom gyökerei bennem élnek, melyek, döntő tényezők személyiségem alakulásában. Végül is bárhova szólít bennünket az élet a földgolyón, – minden gondjával, kihívásával, titkával, játékaival, jutalmával együtt – szép! Éljük.

Csizmazia Júlia

KÖSZEGI BEA: TEMESVÁR